

Smluhay kari Truku paah hnan kari bitaq patas kari

Ana ini hici ana manu patas ka rudan Truku sbiyaw, kiya ka kiya ni hmici ungat pdkaan pusu dnuuy kari hnan tnan, bitaq sayang yaa piya kmbkiyan knxalan lmutut dmuuy hnan kari pusu dnuuy hnici rudan, ini pstuq lmutut tmgsa kngkingal knxalan.

Malu utux ta ka ita Truku 1953 hngkawas paah kari hnan, dmuuy pnsepuan pusu kari Ruma, kiya o, a, b, c, d, e, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, w, x, y, ng; ay, ey, aw, ow, uy, spuun kana do niqan 29 kari pusu smmalu kari patas.

Murug ta hnan kari rudan matas ta patas kari kana ka kari djiyun kndsan, yaasa aji lala ka ptasun, kiya do pramas ku rmngaw, paah lukus, uqun, nniqan, ddaan, ttgsa ni mqaras 5 klgan kari patas, Saw mha meudus kndsan, pkrana ni lmutut ana bitaq knuwan knkla kndsan ka patas kari Truku o ida asi ka “smluhay do ini shungi”, “embahang do rmngaw” “qmita do matas”, “mtduwa pprngaw ana ima”, babaw mkla kari pnskraya ka pusu na rmngaw kari saw nii muda ta qmpah “smmalu kari”, “pssli kari”, “pnsxalan kari” ni “dmuuy kari kndsan kdjiyax”, kari pusu ni knssibus kari snluan o tai mha mseasug knxalan ta ita Truku, “snluan klgan seejiq”,

“knkla kndsan,” ni “ttgsa” dsaw nii o pusu bi brihan.

Duri ni saw dmpluhay o mtduwa paah lukus, uqun, ddaan. ttgsa ni mqaras, pssli saw kuxul su bi smluhay nanak, ni saw djiyun su bi kari burux o maa “seejiq dmdudul smluhay kari”, “seejiq dmpgaluk kska” ni “seejiq psdrux dmudul” endaan pnspuan ta rdrudan maatgluhay bi seejiq dmuuy kari, klan bi hini ka kari patas Truku o pnaah aji hmut knsuyang bi nniqan hnan kari, mtbiyax bi muda smmalu endaan pnegkla kari ni smnru uyas sbiyaw.

Nhdaan bi do muda rmisuh matas o “hangan seejiq”, “hangan dxgal”, “gaya alang”, “hangan alang”, “kari kkla lmnlung”, “kari pnseusa”, “kari kkla”, “kari knsuyang”ni “smgasut” dsaw nii, Lukus o pala, qbubu, lubuy baga, lubuy qaqay, ramil. Uqun o paji qulung, powri qwarux, lxi skuy, sruhing, rmala. Nniqan sapah o rhngun, bling, hpuyan, lbak, srakaw, tqian, ngangut, saan ngangut. Ddaan o tdruy bahu, tdruy qrngul, asu, tdruy paan qngqaya, asu skaya. Ttgsa o malax matas, pspung matas, mtgsa.,Qqrasan o mqaras Mgay Bari, qqaras, rmgrig, meuyas, psping, qmita sasaw samaw, mkan pntrian dsaw nii..

115 年國立花蓮高商語文競賽臺灣原住民族語言朗讀文章 【太魯閣語】 編號 1 號

(文章大意 僅供參考) ※字數限 200 字

由聽音來寫文字

太魯閣族的祖先沒有留下文字，卻留下珍貴無比的語言。這寶貴的聲音語言流傳不停。

據祖先發出的聲音寫出文字語言，介紹衣、食（蔬菜、水果）、住、行、育、樂。語言文化要生存、發展、永續，書寫符號要「能學能記」「能聽能說」「能看能寫」「能通用」，以期學以致用盡己之責。

Mseusa

Nniqan ta sbiyaw o dgiyaq Paru ni yayung Paru. Meudus ta saw nii
nniqan wana bi dha бага ka sduuy ta. Manu saw kiya ni smmalu bi qngqaya
ka rudan ta sbiyaw. Paah phiyug sapah bitaq bi qngqaya blbilaq sduuy mkan
nhapuy ga, snlaan бага kana. Ana snaw ana kuyuh tgkla bi mseusa kana uri.
Nniqan dha ka psluhay dhyaan ni pltudun dha dmbbarah knegxalan duri.
Ptpusu sapah ka dnsgan dha, kiya ni mnduwa bi mddayaw ka mddungus.
Quri shjil, brax ni ngangut o nsnaw kiya. Lhkah, pmkayun ni sapah do
nkuyuh kida.

Snaw ga, smalu qngqaya uusa bbuyu, ddjiyun ana manu, aji uri o
phiyug sapah ni biyi ni rpun. Bhniq, buji, qlubung, pucing, puniq,
smbrangan, ttjiyal, srahug, leesug, towkan ni wahug ga, jiyun dha tmsamat
miying uqun kiya. Sapah nniqun, rpun, paga, biyi rudux, libu babuy, biyi
qmpahan ni biyi saan tmsamat ida mnda бага snaw. Duri ni kana blbilaq
qngqaya djiyun saw ka quri cinun, mkan ni mahan, lbgan, brunguy, bluhing,
rawa, giya, takil, gupuq, sisi, ni puqan. Manu snaw ga, rahuq na mnsa bbuyu
ni bukuy knciyan aji uri o qmuyux siida, ida ta qtaan ka ddsnaw tluung
siyaw tahut ni gaga smquri, smalu aji uri o rmuyuk. Ungat sangay dha wah!

Kykuyuh dga ida tminun ka pusu bi ddaun dha. Mhuma krig ni
qmnuqih. Lala bi euda na ka qmnuqih. Smqit krig, mhug krig, smkrig,
rmbug qsiya sminaw, qmnuqih, tmgiya, dmaus, mhapuy waray, musut
waray, ni dmgsay. Tminun sla, pala, ni habuk plkusun snaw. Duri ni tminun
sla, usux, pdagit ni habuk plkusun kuyuh kida. Mhapuy euqun kingal ruwan
sapah o kika tgparu bi euda kuyuh uri. Lnglungi binaw! Seuxal o wana бага
aji saw sayang. Mtahu, smungu, miyuk, ana manu euda hhapuy wah! Manu
bubu mu o pgrpaw bi siida, tluung “Powng! Powng!” msa gaga tminun ka
hiya da. Duma na o lmihug qumi empsais lukus. Duma na o tmikan ni
tmbus. Gaga hmlama hlama blbul aji uri o tutu hlama uqun smiyan. Nhdaan
do kika sun pnspingan da, snirug, giji, susu, pqsul ni brikug, aji uri o towrah
ni trak.

Mnegseusa bi ka ita Truku sbiyaw. Tai ka seejiq ini kla mseusa dga,
seejiq emputut sun!

(文章大意 僅供參考) ※字數限 200 字

技藝

居住地為中央山脈及立霧溪流域。男女精於技藝，也代代相傳，只為生存、維持家計。男人及女人製作器具無所不包，包含食、衣、住、行、育樂等等。打獵、農閒之餘、雨季，沒有休息的時候。穿針引線、舂臼、篩穀、或在慶典年節期間煮香蕉糕或竹筒飯，心中全是家事。

以前太魯閣族就精於技藝。從大房子到身上的飾品全是技藝。展現了最典雅及最美麗的技藝。對於不擅於技藝的人就被稱為拙於技藝的人。